

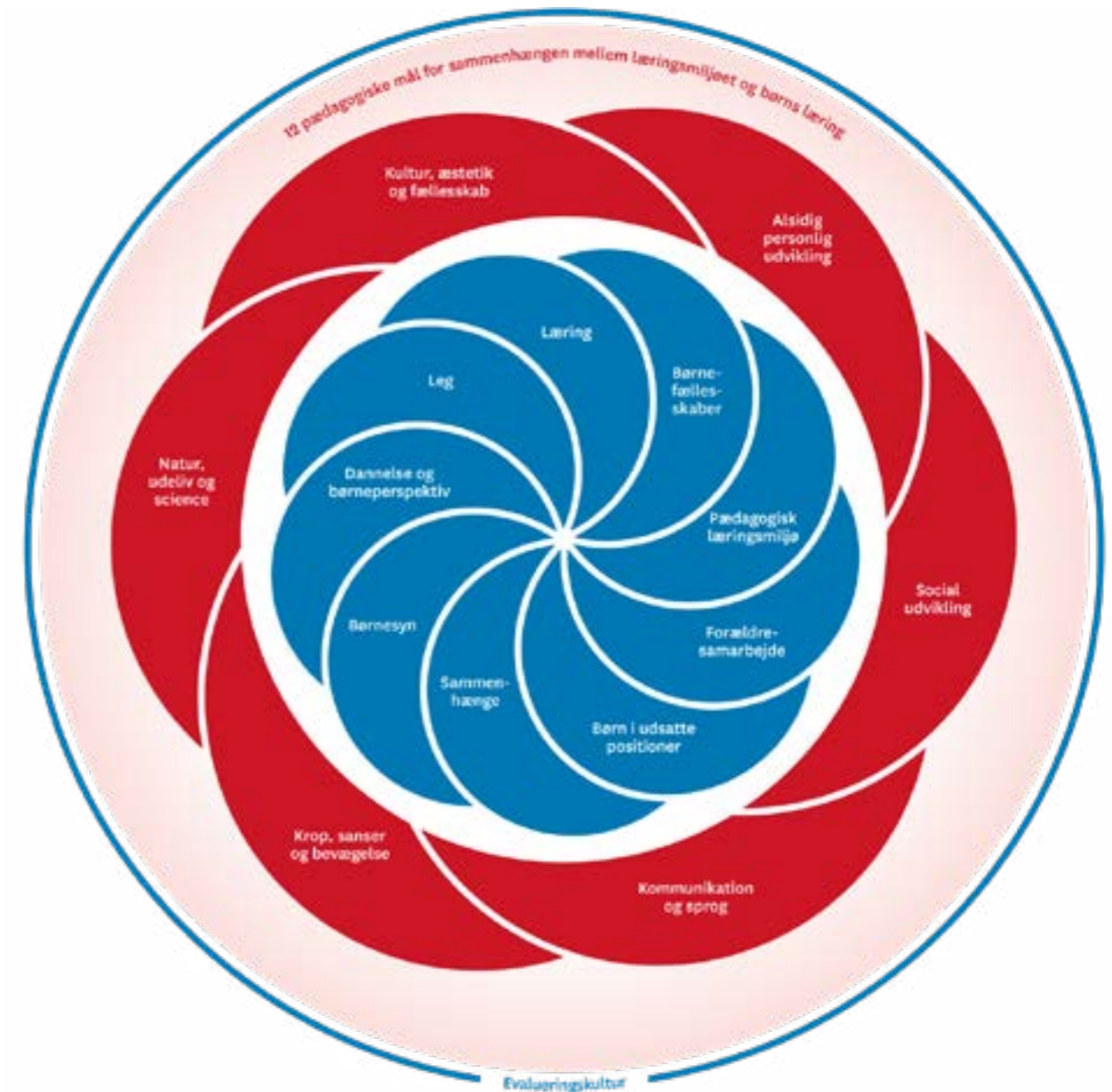
Pædagogisk læreplan for Daginstitution Munkebo 3-6 års området Efteråret 2020

“Er vinbjergsneglen den der laver vin?”

Barn i børnehaven

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Daginstitution Munkebo er en dynamisk organisation, der bygger på tillid, ansvarlighed og selvstændighed.

Vi fungerer som en samlet enhed. Gennem tydelig ledelse, fagligt stærke teams og selvledende medarbejdere skaber vi et solidarisk fællesskab, hvor vi har den pædagogiske kerneopgave i fokus, og hvor vi organiserer løsningen af opgaverne bedst muligt. Vi arbejder i en hverdagspraksis, som understøtter trivsel og læring og skaber rum til udfoldelse og forskellighed.

Distriktet

Munkebo er et naturskønt byområde med ca. 5000 indbyggere. Byen ligger naturskønt med vand på flere sider. Byen har også det store havneområde Lindø Port Of Odense som nærmeste nabo.

Daginstitution Munkebo er en kommunal distriktsinstitution, med 4 børnehuse og 16 dagplejere som er i eget hjem. Børnehuse ligger centralt i Munkebo by og dagplejerne ligger spredt rundt i byen. Alle steder er der dejlige grønne udeområder, og vi ligger tæt på Munkebo Multipark som rummer både naturområder og legemiljøer.

Vi har plads til 20 børn i Vuggestuen, og op til 60 børn i Dagplejen. 2 børnehuse (Columbus & Himmelblå) rummer 110 børn i alderen 3 – 4 år og et hus (Solbakken) rummer ca. 50 børn i 5 års alderen.

Vi har ca. 50 medarbejdere ansat.

Organisering

Vi er organiseret med en Distriktsleder, en Pædagogisk leder for 0 – 2 års området og en Pædagogisk leder for 3 – 5 årsområdet. Derudover har vi ansat en administrativ medarbejder 10 timer om ugen.

Vi arbejder med en forældrebestyrelse bestående af 7 forældrerepræsentanter og 4 medarbejderrepræsentanter.

Personale og arbejdsforhold behandles i MED udvalget, der består af TR for BUPL, PMF og FOA samt AMR for 0 – 2 års området og AMR for 3- 5 års området.

Medarbejderne varetager forskellige vigtige ansvarsområder. Det er ansvar for f. eks. Sprogarbejdet, de studerende i huset og fremadrettet vil vi ligeledes have medarbejdere, som har et særligt ansvar for motorikarbejdet.

Vi afholder ca. 8 fælles personalemøder om året samt 2 – 3 pædagogiske temadage. Derudover er der løbende stuemøder for alle grupper på skift ca. hver 6. uge. De er placeret i husenes åbningstid.

Fysiske rammer

I øjeblikket har vi til huse i godt slidte fysiske rammer. Daginstitution Munkebo står overfor en spændende og vigtig proces. Byrådet i Kerteminde Kommune har nemlig afsat midler til at bygge en helt ny daginstitution i Munkebo.

Vi har brug for moderne fysiske rammer, der i højere grad spiller sammen med den pædagogiske praksis, så vi kan leve op til de forventninger som ikke kun lokalområdet og vi har, men som også forventes af politikerne i Byrådet og Folketinget.

Vores vision er at skabe en Bæredygtig by for børn. Visionen er en retning, og et mentalt billede på en mulig og ønskværdig fremtidig position. En fremtid der på afgørende punkter er bedre end den nuværende position.

I efteråret 2020 udvælges et vinderprojekt til det kommende byggeri som forventes at være færdigt i maj 2022.

Pædagogisk grundlag

Det pædagogiske grundlag er de centrale pædagogiske begreber, principper og værdier vi bruger, når vi planlægger og udvikler det pædagogiske arbejde – og det pædagogiske hverdagsliv.

I Daginstitution Munkebo, har vi et vedvarende fokus på vores børnesyn, på etablering af børnefællesskaber og legens altafgørende betydning for børns udvikling, trivsel, dannelse og læring. Ydermere har vi fokus på at udvikle hverdagspraksis, ved kontinuerligt at arbejde med aktionslæring og refleksiv praksis af betydning for etablering og udvikling af læringsmiljøer.

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.

- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

På de følgende sider beskriver vi hvordan vi i hverdagen inddrager og indtænker det pædagogiske grundlags fem indholdstemaer via overordnede praktiske eksempler og pædagogiske refleksioner.

Børnesyn

Det pædagogiske personale og ledelsen i Daginstitution Munkebo, skal skabe organisatoriske rammer og et pædagogisk læringsmiljø, så børnene hver dag oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer. Vi skal udvikle inkluderende læringsmiljøer med udgangspunkt i børnenes egne perspektiver og forståelser.

Daginstitution Munkebo, er børnenes institution, og når vi beslutter, udarbejder rammer og ændrer i en etableret struktur, bestræber vi os altid for at gøre dette med udgangspunkt i et børneperspektiv. Det gode børneliv er et liv med plads, tid og ro til at være barn og med et nært og tillidsskabende pædagogisk personale, som giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig.

Vores børne/menneskesyn, er båret af en forståelse af, at alle børn er unikke personer med hver deres særlige forudsætninger, behov og potentialer. Vi støtter børnene i deres mulighed for at handle aktivt i eget liv og giver børnene mulighed for at skabe deres eget liv afhængigt af individuel robusthed og kompetencer. Vi benytter os af en anerkendende strategi i møde med hhv. børn og forældre. Børnene betragtes som kompetente og selvstændige, samtidig med, at de har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra det pædagogiske personale. Det betyder, at vi eksempelvis respekterer børnenes valg af relationer og italesætter det gode i både børn og forældre.

Børn og forældre skal kunne mærke og se vores børnesyn, hvorfor vi er opmærksomme på at være gode rollemønstre og skabe et pædagogisk miljø båret af glæde, omsorg og humor i personalegruppen.

Dannelse og børneperspektiv

Vi er vejledere og rollemønstre for det enkelte barn, børnegruppe, samt forældregruppe. Det er os, der er ansvarlige for, at rammerne og hverdagen her i Daginstitution Munkebo har det indhold, den atmosfære og de udfordringer, som er med til

at fremme barnets trivsel og udvikling. Når vi skaber gode og trygge rammer, får børnene tillid til os og oplever, at de kan stole på os, og at vi holder af at være sammen med dem. Det er vores ansvar at have øje på børnenes behov og dermed støtte, guide og hjælpe dem til de udfordringer, de står overfor.

Vi er opmærksomme på det enkelte barn og hele gruppens behov. Vi diskuterer og udvikler vha. af aktionslæring, Hjernen og Hjertet, temabaseret pædagogik og daglige refleksioner på både personale- og stuemøder. Vi gør os overvejelser ang. børnegruppens sammensætning, børnenes trivsel og udvikling, samt forholder os til hverdagslivets udfordringer og dilemmaer, og får skabt en struktur og konkrete aktiviteter, som passer til børnenes behov. Vi er organiseret i små læringsgrupper, hvor alle har en funktion/rolle i grupperne. I hverdagen lærer vi børnene at lytte til hinandens meninger og synspunkter. Vi lytter til børnene og bygger videre på deres initiativer. Vi lærer børnene, at de har en værdi i sig selv og har derfor ret til at være forskellige og udvikle sig i forskellige tempi. Vi er ambitiøse i vores målsætning om at være med til at udvikle børn som er empatiske, demokratiske og livsduelige mennesker. Derudover er vi opmærksomme på hvor stor betydning vi har når vi bruger os selv som rollemodeller i samværet med børnene, for på denne måde at være med til at skabe forståelse og mening i børnenes liv.

I forskellige hverdagssituationer er vi tæt på børnene, har øjenkontakt og samtale med fokus på dét børnene er optaget af – og hjælper barnet med at sætte ord på de følelser vi kan se barnet har. Dette kunne være i eksempelvis; ved måltider, i skiftesituationer, konfliktsituationer og i mindre grupper. Vi forsøger at tilrettelægge en hverdag hvor der er en stor grad af kontinuitet af voksne i kontakten med børnene, og vi er opmærksomme på vores positionering i hverdagspædagogikken – hvadenten det drejer sig om leg og aktiviteter på legepladsen eller aktiviteter indendørs. I forbindelse med aktiviteter er vi opmærksomme på om børnene har medbestemmelse i grupperne. Vi anerkender børnenes perspektiver og handlinger. Vi følger op på disse og handler på dem. Derudover er vi opmærksomme på at spørge ind til barnets oplevelse vha. åbne spørgsmål og ved med vores kropssprog og mimik at vise, at

vi er engagerede. Dette understøttes af gestikulationer, stemmeleje, tegn til tale, visuel kommunikation og struktur (vi viser hvad vi skal vha. magnetavler m.v.) og guidning.

Leg

I Daginstitution Munkebo har legen en værdi i sig selv, og udgør en væsentlig del af børnenes hverdag.

Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Børnenes leg giver dem mulighed for at opleve sig selv med fordybelser i lege og samvær med kammerater på forskellige alderstrin, og herigennem udvikler de fantasi, kreativitet, sprog, motorik, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Dette er en vigtig del af deres almene dannelse og det er i legen, at de bl.a. oplever, erfarer og finder egne løsninger på konflikter og dilemmaer.

Til tider deltager vi bevidst i børnenes leg, hvilket kræver at vi er opmærksomme på ikke at ødelægge legen og at vi må indordne os på legens præmisser, men også, at legen i andre situationer, skal hjælpes hensigtsmæssigt videre.

Vi forsøger at give børnene et fysisk og psykisk miljø, der tilbyder dem mulighed for at udforske, udbygge og udvikle legen. Dette gælder både den rolige, vilde og risikofyldte leg. Vi vil understøtte et miljø, hvor leg og fantasi har gode vilkår.

For at understøtte, at alle børn har mulighed for at være aktive deltagere i leg, tilstræber vi medbestemmelse og inddrager børnene i varierende aktiviteter ud fra deres forudsætninger.

Vi er nysgerrige på børnenes samspil med hinanden og vurderer ved at se på børnegruppen, om der er behov for, at den voksne er deltagende, styrende eller observerende i legen. Ved at betragte den konkrete børnegruppe, træffer vi samtidig beslutningen om at ændre børnegruppens sammensætning.

Vi understøtter de af vores børn, som er i udsatte positioner, ved eksempelvis som voksen selv at deltage, eller vise børnene, at vi har lyst til at være med. Ved at være tydelig omkring vores positionering, vil børnene opleve, at vi er i nærheden af legen, af betydning for børnenes oplevelse af tryghed og forudsigelighed.

Endelig har vi fokus på det enkelte barns udviklingszone, og forsøger at skabe fællesskaber på tværs og gøre børnene opmærksomme på hinanden – dette kunne eksempelvis være i

forbindelse med ture ud af huset, på tværs af grupper, ramme-sat leg m.v.

Læring.

Vi arbejder med læring hele dagen. Vi forstår læring som en helhedsorienteret proces og vi bestræber os på at skabe et miljø, der inspirerer og udfordrer børnenes forskellige kommunikationsformer. Det betyder, at den undrende, spørgende og eksperimenterende tankegang hos de nærværende voksne er integreret i det daglige pædagogiske arbejde, hvad enten vi befinder os i en af dagens mange rutiner, er midt i en planlagt aktivitet eller deltager i en spontant opstået leg.

I Daginstitution Munkebo skaber vi læringsmiljøer hele dagen, og ansporet af Covid-19 perioden, har vi her efterfølgende valgt at skærpe vores opdeling i mindre grupper yderligere, således at vi kan arbejde fokuseret med temaer, læringsmiljøer og udvikling af børnenes kompetencer. Ydermere har vi erfaret, at afleverings- og afhentningssituationen kan foregå på helt andre måder, således at der sker færre forstyrrelser i børnegrupperne, når varierende forældre træder ind ad døren på skift, og at afleveringen forgår på samme måde hver morgen m.v.

I bestræbelsen på at tilrettelægge det pædagogiske læringsmiljø så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring, tilrettelægges vi aktiviteten efter den børnegruppe vi har. Derudover positionerer vi os efter de børn som har behov for ekstra opmærksomhed, og støtte af den voksne og vi møder børnene på det udviklingstrin de er på, så de får en succesoplevelse.

Vi forsøger at skabe rum/områder, hvor vi kan udføre aktiviteter uden forstyrrelser, for at skabe fordybelse og læring for børnene. Vi forsøger at arbejde med fleksible læringsrum – også udendørs med plads til at være nærværende og fordybet og vi justerer planlægningen så den kan ændres efter børnene og det som de er optaget af lige nu.

Børnefællesskaber.

Børn lærer især i samspillet med de øvrige børn. Det er i sam-

spillet med de øvrige børn, at barnet erfarer sig selv, og samtidig udgør de andre børn og de etablerede børnefællesskaber et socialt og kulturelt fællesskab, som er altafgørende for barnets trivsel, dannelse, udvikling og læring. Relationer og venskaber er afgørende, hvis barnet skal opleve at høre til og være en del af fællesskabet. De voksne er væsentlige samarbejdspartnere i at skabe positive børnefællesskaber, og har ansvar for at alle børn hver eneste dag indgår i varierende legefællesskaber. Dette gør vi eksempelvis når vi er aktive i legene sammen med børnene, eller når vi lærer børnene at lege (hos os har vi børn hvor dette er nødvendigt), eller guider til hvordan barnet kan få en funktion eller en rolle i en given leg. Når vi voksne er aktive deltagere i legen, er vi opmærksomme på de voksnes positioner i legen og i fællesskabet. Denne positionering handler om at være hhv. foran, ved siden af og bagved i legene.

Via vores aktivitetsgrupper, forpligtende og uforpligtende fællesskaber får børnene mulighed for at etablere venskaber på tværs af alder, køn, og kultur. Vi inddrager forældrene, og går i dialog med forældrene omkring fællesskaberne.

Fremadrettet skal vi have en endnu større opmærksomhed på grupper på tværs af venskaber og aldersgrupper også på tværs af stuerne – Hvordan kan dette skabe endnu flere nye relationer? – og dermed undgå at være for fastlåste i vores tankegang.

Derudover kan vi skærpe vores opmærksomhed på interesser hos børnene og dyrke deres mangfoldige styrker. Vi kan arbejde med "Social træning" – ikke kun i konfliktsituationer (følelsesbolde, m.v.) og skærpe vores opmærksomhed på det enkelte barns positionering i gruppen.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det indtager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi arbejder med læring hele dagen. Vi forstår læring som en helhedsorienteret proces. Hvor, hvad og hvordan barnet lærer, er afhængigt af barnets historie, erfaring, viden og den kontekst, det befinder sig i lige nu. Det er vores opgave at skabe et anerkendende læringsmiljø, som tager udgangspunkt i barnet. Børnenes nysgerrighed anerkendes som grundlag for læring. Børnene udfordres og der gives tid til fordybelse og udforskning. Børnene stimuleres til at søge og selv skabe viden. Vi ser på børnegruppens behov og afprøver nye og andre tiltag. Meget af vores legetøj er desuden i børnehøjde for at facilitere børnenes lystbetonede aktiviteter.

Fremadrettet kan vi gøre endnu mere for at give alle børn bedre muligheder for at opbygge gode relationer, ved at være opmærksom på institutionens fysiske indretning og have et større fokus på læringsmiljøer, hvor alle kan indgå i fællesskaber.

I forhold til vores børn i udsatte positioner, justerer vi i læringsmiljøet, således, at alle børnene kan agere indenfor konkrete rammer. Vi samarbejder med tværfaglige faggrupper, for at udvide læringsmiljøet, og endelig justerer vi regler og tid afhængigt af hvilke børn, som deltager i den konkrete aktivitet.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Det er et fælles voksen-ansvar, at børnene trives, og af samme grund ser vi forældrene som de vigtigste personer i børnenes liv. Vi har fokus på at have positive forventninger til alle forældre, og skabe et tæt forældresamarbejde, da trykke forældre forplanter sig til børnene og giver trykke børn. Trykke børn er afsættet for al trivsel, udvikling, sundhed og læring. Vi tilstræber daglige dialoger med forældrene omkring barnets adfærd, og er nysgerrige på hvad forældrene ser og oplever derhjemme. Forældresamarbejdet er særlig vigtigt i forhold til børn i udsatte positioner. Vi er opmærksom på at skabe tillid mellem forældrene og personalet, ved gode dialoger og gode historier, således der også er plads til de mere sårbare samtaler.

Vi afholder obligatoriske opstartssamtaler og skoleparathedssamtaler (storegruppen). Vi skaber visuel kommunikation via billeder, dagssedler (som forældrene kan snakke videre med deres børn om hjemme) og børneintra. Vi har varierende forældrearrangementer i løbet af året, samt forældre kaffe. Vi husker humoren, sådan, at forældrene også kan komme til os med humoristiske indspark og oplevelser hjemme. Vi anvender Hjernen og Hjertet og de konkrete fokuspunkter vi aftaler ved forældresamtaler. Vi oplever forældrene er glade for vores rådgivning og vejledning og for de tiltag vi har gjort i forhold til lige præcis deres barn.

Vi opfordrer gerne forældrene til at bidrage med private legeaftaler, da vi kan se, at dette har en positiv effekt på børnenes sociale relationer.

Endelig har vi i tråd med Kerteminde Kommunes Læringsstrategi, et særligt fokus på vedholdenhed og robusthed i forældresamarbejdet ved fx at tale om hvordan frustration også kan rummes i samspil med øvrige børn eller voksne, eller ved at sætte ord på barnets behov og træne barnets udsættelse af behov.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi er opmærksom på dem, der har svært ved eller undgår at indgå i børnefællesskaber. Vi arbejder på at sikre, at vi har blik for *alle* børn, også de af børnene som er i periferien af børnefællesskabet. Dette gør vi ved at få børnene delt op, så alle har en primær gruppe. Vi bliver opmærksomme på hvilke betingelser, der ligger til grund for, at barnet er i periferien og tager vores afsæt i dette. Er det trivsel, træthed, sproglige eller motoriske udfordringer eller noget helt andet, som er årsagen til, at barnet trækker sig? Vi skaber rum for faglige drøftelser omkring årsagen til, at barnet er i en udsat position. Vi prøver at sætte børnene sammen på tværs af grupper/stuer, for på denne vis, at give barnet en mulighed for at få fællesskaber/relationer med andre. Vi gør os nogle pædagogiske overvejelser om lade barnet starte i den rigtige gruppe fra starten af, fremfor at barnet starter på den stue hvor der er plads.

Børn i udsatte positioner kan være mange ting, det kan både være barnet der har svært ved at lege med de andre, men også barnet der kommer fra et hjem hvor forudsætningerne til trivsel ikke er som i andre hjem. Vi har et stærkt samarbejde med andre faggrupper som fx U-teamet, for at få de bedste redskaber til børnene.

Som pædagog er det ikke blot vores opgave, at et barn skal passe ind i et fællesskab. Vi skal have fællesskabet til at tilpasse sig barnet. Det er ikke nok, at et barn er tilstede i gruppen. Barnet skal føle, at det bidrager med noget til gruppen. Vi arbejder derfor meget med inklusion af børn i udsatte positioner. Vi skal have øje for deres styrker og interesser, sådan at også disse børn inkluderes i fællesskaber de trives og udvikles i. I daglig praksis vurderer vi løbende fordybelses/lærings grupperne, således det enkelte barn oplever trykthed, trivsel, dannelse, læring og udvikling.

Opsummerende handler hverdagslivet som udgangspunkt om, at børn i udsatte positioner, udfordres og oplever mestring i forbindelse med lege og aktiviteter.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi har et meget positivt samarbejde med Munkebo skole – et samarbejde som stadig er i udvikling. Børnene besøger skolen mange gange det sidste år inden skolestart, og indskolingslærerne besøger ligeledes vores to skolegrupper (Solbakken) inden skolestart. De af vores børn som er tilknyttet vores tværfaglige PPR-afdeling, afholder overleveringsmøde med skolen, hvor forældrene til disse børn også deltager. Vores øvrige skolegruppe-børn overleveres ved et andet møde med indskolingens medarbejdere – her særligt de kommende 0. classes lærere.

Fra sommerferien og frem til jul er vi i Solbakken en børnehave, hvor vi ikke stiller høje krav til dem. Fra nytår og til sommerferien stiller vi højere og højere krav til dem ift. bl.a. selvhjulpenhed og krav om aktiviteter de **skal** deltage i og aktiviteter de **kan** deltage i.

I løbet af året i Solbakken bliver vi inviteret til forskellige arrangementer på Munkebo Skole, bl.a. teater. Forældrene bliver inviteret til infomøder i børnehaven og skolen, hvor både skolens og børnehavens medarbejdere deltager. Børnene har 3 dage i klassen på skolen, hvor de følger skolens dagsrytme og hvor 0.klasselærerne står for dagen. Derefter har de 3 dage i SFO'ens lokaler, hvor vi også følger skolens dagsrytme. Der er der kun personale fra børnehaven til stede.

Ved andet skolevalg end Munkebo Skole er det som udgangspunkt den kommende skoles ansvar at indkalde til overleveringsmøde i børnehaven. Vi deltager naturligvis

gerne i disse møder. Ved særlige tilfælde kan børnehaven vurdere at der **skal** laves et overleveringsmøde ud fra et børneperspektiv.

Overgange i øvrigt:

Som en del af alle øvrige overgange, bruger vi Hjernen og hjertet som redskab.

a) Overgang fra dagpleje/vuggestue til børnehaven:

Ved behov afholdes der et overleveringsmøde, men alle tilbydes opstartssamtale.

Den voksen som er primær voksen på barnet under opstarten, besøger dagplejen/vuggestuen en gang for at møde barnet i kendte rammer, før det starter.. Barnet kommer på besøg, med dagplejer/vuggestue før opstart for at se de nye rammer med en kendt voksen. Inden et barn starter er vi på besøg i vuggestue/dagpleje, og barnet er på besøg i børnehaven med forældrene og et andet besøg med vuggestue/dagplejer. Målet med besøget inden børnehavestart, er at møde barnet i kendte rammer inden børnehavestarten og herigennem skabe den største mulige tryghed og tillid, dels for at se barnet i en kendt kontekst, dels for at få nogle ord på barnet fra de/voksne, som kender barnet så godt. Vi skal have skabt et miljø hvor det er okay at ringe og spørge om hjælp/refleksioner til dagpleje/vuggestue også tiden efter, at barnet er startet i børnehaven, dette da der efter barnet er faldet til i børnehaven kan komme nogle reaktioner/nye mønstre som måske kan være set før, men måske ikke blev oplevet relevant i overgangen. Og lige nu går vi med overvejelser om genbesøg af hhv. vuggestue/dagpleje et par måneder efter børnehavestarten. Desuden får vi skriftlige overgangsbeskrivelser fra hhv. vuggestuen/dagplejen i Hjernen og Hjertet.

b) Overgang fra Columbus/Himmelblå til Solbakken (storebørnsgruppen):

På baggrund af pædagogiske overvejelser sammensætter vi og anbefaler grupper til solbakken. Personalet fra Solbakken kommer på besøg i børnehaven, så børnene får ansigt på kommende nye voksne. Børnene er af flere omgange på besøg i Solbakken og lære de nye omgivelser og nye kommende venner, at kende med personalet fra børnehaven. Overgang fra Columbus/Himmelblå til solbakken styrkes ved at børnene kommer på besøg i Solbakken inden start, her er det vigtigt at børnene ser de voksne som de skal være sammen med og de andre børn som de skal

til at være i gruppe med. Derudover er der et møde mellem pædagogerne fra Columbus/Himmelblå og Solbakken hvor der bliver snakket om styrker/svagheder ved alle børn og hvordan opdelingen af børnene giver mest mening. Inden starten i Solbakken afholdes et forældremøde hvor forældrene informeres om den kommende overgang for deres barn. Vi afholder en afskedsfest for børnene lige før sommerferien.

Visionsdel:

Fremadrettet drømmer vi om, at der er en medarbejder fra hver gruppe, der er med på Munkebo Skole de første 14 dage i børnenes skoletid. Det er for at tage børnesynet med trygheden i højsædet. Vi har et ønske om at der er en medarbejder fra Columbus og Himmelblå, der tager med i Solbakken de første 14 dage. De kender børnene og kan give dem en god start i Solbakken.

Vi har et håb om at få et samarbejde med børnenes kommende venskabsklasse allerede inden skolestart. Der kan børnene finde en tryghed i de lidt større børn. Endelig har der tidligere været tradition for at børnene har en "prøv din skoledag", hvor de bliver afleveret og hentet i skolen i løbet af året uden børnehavens personale.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Vi ser gerne, at Børnenes By bliver stærkere forankret i lokalområdet, og at vi yder vores bidrag til dette. Samtidigt vil vi gerne invitere lokalområdet ind i Daginstitution Munkebo. Vi har brug for alle gode kræfter i Munkebo. Det gælder foreninger, erhvervsliv, skolen og andre kommunale samarbejdspartnere og mange flere. I de kommende år vil vi meget gerne afsøge muligheder for at skabe nye forbindelser og styrke samarbejdet i lokalsamfundet yderligere.

Vi arbejder tæt sammen med Munkebo Skole om børns overgang til skolen. Det tætte samarbejde gør, at vi også på andre områder har gode samarbejdsrelationer. Vi afholder f. eks. fælles forældremøder, ledergruppen i de 2 institutioner mødes løbende, vi havde skolelederen i ansættelsesudvalget, da vi skulle ansætte ny pædagogisk leder og vi låner lokaler af hinanden. Derudover har vi løbende elever fra skolen i praktik hos os.

Vi bruger Munkebo Bibliotek til de traditionelle lån af bøger. Biblioteket afholder forskellige typer af arrangementer som f. eks. film for helt små børn. De arrangementer besøges ofte af vores dagplejere.

Vi er nærmeste naboer til Lindhøj Plejecenter og hvert år inviteres vi til Fastelavn og tøndeslagning på plejecentret. Vores børn synger sange for beboerne, som har stor fornøjelse af besøget. Det har vores børn også.

Munkebo Kirke inviterer Vuggestue, Dagleje og Børnehaver til Jule arrangementer, med historiefortælling og sange. Vi vil gerne udvikle et samarbejde hvor vi kan bruge kirkerummet til at synge i eller lytte på når organisten øver.

Vi vil gerne udvikle et samarbejde med lokale foreninger. Det kunne f. eks. være gymnastikforeningen, som kunne have en instruktør hos os for at lave gymnastik med børnene. Det kunne også være mange andre foreninger.

Ladby Vikingskibs museum besøger vi og vi har frivillige derfra der hjælper os når vi laver vikingetema med de store børnehavebørn.

Men derudover skal vi skabe endnu flere muligheder for at invitere nærmiljøet noget mere ind. Herudover kunne vi blive bedre til at snakke med forældrene og bedste-forældrene om de kan bidrage med særlige kompetencer, mad, kreative idéer osv.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

For øjeblikket (sensommeren 2020) er det vanskeligt at tale om særlige æstetiske tiltag, da vi er i en form for venteposition, inden det nye byggeri (Børnenes By) med nye rammer er realiseret om ca. 2 år (sommeren 2022). Nedenfor er anført nogle af de overvejelser vi har gjort os omkring ydre rum og materialer af betydning for det æstetiske miljø i en ny, bæredygtig institution:

Dagtilbuddet er bygget af sunde og miljørigtige materialer og danner de arkitektoniske rammer for en rummelig hverdag hvor mange oplevelser og praktiske gøremål sætter dagens program for børnene. Vores afsæt er at arbejde med ”Bæredygtighed i Børnehøjde”. Der bliver blandt andet brugt materialer som er nedbrydelige og/eller kan genanvendes ligesom der naturligvis er fokus på lavt energiforbrug og miljøvenlighed. Derudover har vi gjort os detaljeorienterede overvejelser omkring indre rum, lys, godt indeklima (frisk luftudskiftning) og en lyddæmpende akustik. Endelig er vi optaget af at skabe rum, som inviterer barnet indenfor, med eksempelvis en rumopbygning, som tydeligt illustrerer (i børnehøjde), hvad rummets funktion kan være, fx med afsæt i en bytænkning: Cafe (med tilhørende kantine), Bibliotek, Kulturhuset, Supermarkedet – legerum, Brandstation – legepladsen.

Vi vil skabe rum der er indrettet og udført så børn både kan søge mod fællesskabet, i mindre grupper og trække sig fra fællesskabet. Vi forestiller os "huller" i væggene, der lægger op til fordybelse (læsning og fortrolig samtale). Læringsrum med mulighed for ro og fordybelse, hvor der er så lidt gennemgang som overhovedet muligt. Fællesrum må ikke være gennemgangsrum – må gerne have skydedøre, således at rummene kan transformere sig til fordybelsesrum. Fællesrum med plads til bevægelse, konstruktion, musik, Billedkunst, ny teknologi/eksperimentarier, et omskifteligt rum som kan få nye funktioner løbende. Sanseudstillinger.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det læringsmiljø som vi medarbejdere etablerer skal støtte børns engagement og deltagelse, så børnene derigennem oplever fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd. Når børnene indgår i relationer med betydningsfulde andre, som passer på dem og værdsætter dem udvikler de engagement.

Vi laver små læringsgrupper med børnene, som ikke er de samme hver gang. Børnene bliver sammensat ud fra kriterier omkring alder, køn og at det ikke altid er de bedste venner som skal være sammen. På denne vis håber vi, at børnene får øje på hinanden. De små læringsgrupper inviterer børnene til at komme og udfolde sig i konkrete læringsmiljøer, som fx dukkekrog, kroge med biler og togbaner, motorikbaner, konstruktionslege omkring klodser og magneter. Vi støtter op om at børnene kan vælge legekammerater til og fra i en leg, og hjælper de af børnene som eksempelvis bliver afvist i legen. Dette gør vi enten ved at hjælpe det afviste barn med forslag til hvad barnet kan tilføre legen eller opfordrer barnet til at finde en anden leg at indgå i.

Vi skaber en hverdagsrutine som er overskuelige for barnet. Dette gør vi ved at være opmærksomme på barnets udviklingszone og sætte vores krav herefter. Vi anerkender barnet for dets tanker, idéer og følelser, og viser barnet, at det er en vigtig brik i gruppens puslespil. Vi giver barnet medindflydelse på sin hverdag og lader dermed barnet mærke, at det spiller en vigtig rolle i fællesskabet på stuen/i børnehaven.

Vi skaber læringsmiljøer hvor barnet får lyst til at gå på opdagelse og blive inspireret til leg og aktivitet alene eller sammen med andre børn. Dette gør vi ved at lade legetøj og kreativt materiale være tilgængelig for barnet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det læringsmiljø som vi medarbejdere etablerer skal give muligheder for, at alle børnene får skabt gode relationer og venskaber til andre af børnene. Vi hjælper børnene med at opdage nye potentielle legekammerater. Børn udvikler sig sammen med andre børn, og det er vores opgave at sørge for at veksle imellem vokseninitierede, igangsatte aktiviteter, hvor vi holder aktiviteten i gang og udvikler den. De af vores børn som har vanskeligt ved at indgå i sociale relationer skal have vores hjælp til at aflæse, kontakte og indgå i relationer med de øvrige børn. Det er centralt, at vi voksne møder børnene med positive forventninger og styrker børnene i deres egen leg. Vi skal sørge for, at det læringsmiljø vi er med til at skabe, inviterer til leg og socialt samvær. Vi støtter børnene i at fortælle om sine følelser. Vi har følelsesbolde, hvor vi viser og snakker med børnene om forskellige følelser (trist, sur, glad, ked af det, vred m.v.). Vi hjælper og guider barnet i forbindelse med sociale udfordringer,

og arbejder målrettet med at lære barnet at vente på tur. Overordnet set, er det vores mål, at børnene lærer at udvise respekt og tolerance for de øvrige børn, og en forståelse for at der findes andre måder at gøre tingene på end deres egen.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sproget er en central del af barnets udvikling. Dels har vi sproggrupper, og dels understøtter vi på forskellige måder barnets deltagelse i sprogudvikling. Vi arbejder i mindre grupper, som understøtter barnets mulighed for at øve sig i sproget. I

små grupper får vi opfanget de børn, som er tavse og generte for får kommunikeret med dem. Vi laver læselege (hvor vi læser små historier og stiller spørgsmål og laver kreative ting: klipper og tegner). Vi har sproggrupper for at hjælpe børn som er lidt sprogfattige. Vi sætter ord på hvad vi gør i hverdagen. Vi fører samtaler under måltidet, ved puslebordet, i garderoben, når vi vasker hænder. Vi lærer rim, remser og sange med børnene. Vi spiller spil med børnene (vendespil, Vildkatten m.v.)

Vi har bøger i øjenhøjde så børnene selv kan tage bøger ned og kigge i dem, samt kan invitere de voksne til at læse historier sammen med dem. Vi synger og laver sanglege

Vi følger årets traditioner, såsom; fastelavn, påske, høstfest, halloween og jul. Vi taler om hvorfor man fejrer disse højtider, og laver varierende kreative udfoldelser som tematisk afsæt. Dette kan eksempelvis være; papirklip, tegninger, dukketeater, synge sange m.v.

Vi giver børnene mulighed for at kunne udtrykke sig selv gennem forskellige materialer – eksempelvis tegneredskaber, maling, vandfarver, klippe/klistre, perler, kinetisk sand, mudder, sand og jord m.v.

Vi er i udvikling omkring vores pædagogiske arbejde med at skabe en klarere struktur vha. en større grad af visualisering af vores arbejde. På flere stuer er der etableret konkrete boards, hvor vi vha. piktogrammer fortæller hvilken gruppe barnet skal være i den pågældende dag m.v., for netop at skabe vedholdenhed og sørger herigennem for at skabe en fast struktur.

Som en del af arbejdet med Hjernen og Hjertet, arbejder vi opfølgende med børnenes sproglige kompetencer og er i tæt dialog med forældrene om samme.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børn er oftest i bevægelse. Gennem bevægelse stimulerer barnets sanser og barnet lærer sin krop at kende gennem bevægelsen. Vi giver barnet mulighed for at udvikle hhv. grov og finmotoriske kompetencer. Vi igangsætter forskellige aktiviteter, hvor barnet får mulighed for at udfolde sig med musik og bevægelse. Dette kan være sig musikinstrumenter eller dans til musik. Vi arbejder med sund mad og forsøger at skabe interesse for samme. Vi giver barnet et kendskab til hygiejne og arbejder med barnets evne til at tage tøj af og på, lyne lynlåse, knappe knapper m.v.

Vi veksler mellem fri leg og mere voksenstyret leg, som stiller krav til konkrete færdigheder m.v. Vi veksler mellem fin- og grovmotoriske øvelser og krav, og er op

mærksomme på, at vi voksne skal gå forrest og vise, at vi også kan lide at bruge vores krop.

For nyligt har vi etableret et Royal Run, hvor børnene får deres eget startnummer, og de selv er med til at klippe medaljer og kongekroner. Og de er med til at puste balloner op så det kommer til at ligne et Royal Run – alt dette giver større bevægelsesglæde – både hos børn og voksne. Om efteråret har vi et motionsløb, og går på æggejagt til påske, og nissehuejagt til jul.

Vi har pudrum med gynger, madrasser og bolde og en legeplads med varieret terræn. Vi giver børnene mulighed for at styrke og udforske deres krop ved eksempelvis at cykle ned ad bakker udenfor, ved at gynges, ligge i hængekøjerne, gå rundt på balancebanen, grave i sandkassen. Derudover etablerer vi rum, med yoga/mindfulness, og snakker om kroppens forskellige dele og hvad man kan bruge dem til. Vi giver hinanden massage med hænderne, bolde og lign. Men vi leger også vilde lege – eksempelvis på vores ture ud af huset, hvor børnene bliver udfordret af det varierende terræn, ved at løbe og kravle over nedfaldne buske, træer m.v.

Vi leger med bolde, risposer m.v., og støtter børnene når de initierer en motorikbane på stuen med borde og stole. Vi arbejder med forskellige materialer og mærker efter når noget er koldt, varmt, hårdt, blødt, klistret m.v. Vi arbejder med børnenes sanser i form af følekasser, smagsoplevelser m.v.

Som en del af arbejdet med Hjernen og Hjertet, arbejder vi opfølgende med børnenes motoriske kompetencer og er i tæt dialog med forældrene om samme.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi følger årets gang qua de fire årstider. Her taler vi om hvad den enkelte årstid repræsenterer i forhold til vejret, synlige tegn på planter og anden vegetation, hvad laver dyrene nu, synger sange og på anden vis følger op på den øjeblikkelige årstid. Vi går ture i nærområdet og taler om og ser på naturen i sin helhed. Vi er så heldige at være omgivet af mangfoldig natur, og der er masser af dyreliv, som børnene gerne vil følge med i. For at markere årstidernes skiften, sæsonens afgrøder m.v. arrangerer vi bla. en høstfest i september måned. Ved denne lejlighed høster vi husets egne æbler, laver most, æblegrød m.v. Alt dette inddrages børnene i.

Vi vil gerne deltage i forløb som affaldsindsamling og Krible-Krable uger, for på denne vis, at skabe en bevidsthed om skrald, forurening og klima, samt at komme

tættere på dyrene, og undersøge dyrelivet med forstørrelsesglas m.v. Men vi er opmærksomme på at skabe mer-glæde hos børnene når de eksempelvis finder en regnorm, ved at fortælle om dette sælsomme dyr og støtte op omkring at finde andre dyr. Vi kigger efter dyr under stenene, vi lægger os på græsset og kigger på skyerne, som flytter sig, og snakker om vejret, og naturkræfter – hvad sker der fx når det er blæsevejr, og hvorfor det er svært at flyve med drage når det er vindstille.

Natur, udeliv og science, handler meget om, at den voksne viser glæde og engagement ved at være ude i naturen i al slags vejr, og vise børnene hvordan naturen kan give anledning til leg og fordybelse. Naturen kender ingen grænser. Den er foranderlig fra dag til dag og der opstår hele tiden nye muligheder. Vi skal gøre det, opleve det og vise vejen for børnene, så de lærer den glæde, der er ved de udendørs forandringer. Børnene skal mærke fællesskabet i naturen, men også mærke det på egen krop.

Vi laver bål og mad over bål med børnene – hvordan tænder man ild og hvordan agerer man om et tændt bål.

Vi planter blomster udenfor med børnene og børnene er med til at vande blomsterne, for på denne måde at være med til at se noget gro og dermed kan følge udviklingen – nogle gange fra spire til færdig blomst.

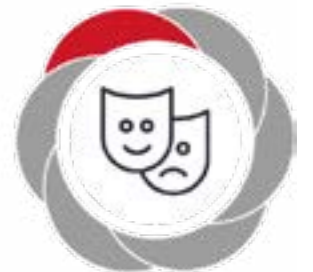

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi skaber læringsmiljøer som giver barnet mulighed for at udvikle sin forståelse og kulturelle udtryksform, samt udvikle sin fantasi og kreativitet.

Børnene leger med hinanden uanset forskelligheder (nationalitet, kultur, køn & sprog) og italesætter det positive i, at vi alle er forskellige.

Vi holder forældre juleklip hvert år, hvor forældrene hjælper børnene med at klippe julepynt som de hænger på børnehavens juletræ. Derudover holder vi julefrokost for børnene. Alle børn har en ret med til fællesbuffet. Inden der spises julefrokost er børnene ude og finde julemanden, som plejer at have en lille snack med til børnene.

Vi klipper, klistrer, maler m.m. og pynter børnehaven op med børnenes kreationer. Børnene får deres kunst med hjem, så de ligeledes kan indgå i en dialog med forældrene om disse. Vi giver vores børn mulighed for at kunne udtrykke sig selv gennem forskellige materialer. Dette kunne fx være tegneredskaber, maling, vandfarver, klippe/klistre, perler, kinetisk sand, mudder, sand, jord m.v.

Vi har holdt børnefest for hele børnehaven (og håber at gøre det til tilbagevendende begivenhed). Vi åbnede festen med at klippe den røde snor over, og så var der ballondans, stopdans og masser af sanglege. Baren åbnede med drinks og snacks.

Vi går i kirke til jul og høre juleevangeliet og synger julesange. Hvert år i efteråret, bliver vi inviteret ned i kulturhuset og se teater.

Vi holder fødselsdag for børnene og synger fødselsdagssang.

Vi har udklædningstøj og holder fastelavn. Børnene kan komme klædt ud hvis de vil, de får fastelavns boller og slår katten af tønden. I ugerne op til laver vi forskelligt pynt i forskelligt materiale som pynter børnehaven.

Vi danser til musik eller slapper af til mindfulness-musik.

Vi kan blive endnu bedre til at inddrage den digitale teknologi i vores hverdag og vi kunne arbejde endnu mere med forskellige kulturer og etniciteter i hverdagslivet, nu hvor vi er beriget af, at have så mange forskellige kulturer repræsenteret i børnehuse.

Vi er bevidste omkring ikke at lave kønsspecifikke lege. Og ikke dyrke stereotype kønsroller. Samtidig skal børnene være bevidste omkring at der findes forskellige køn. Vi har en anerkendende tilgang til at imødekomme børnenes tilgang til deres køn. Uanset om vi har lavet kønsopdelte aktiviteter eller blandede, så bliver det altid gjort med et pædagogisk fagligt afsæt. I sjældne tilfælde kan børnene italesætte at piger og drenge ikke må lege sammen af kulturelle overbevisninger.

Samtaler med børnene omkring køn, drenge har en tissemand og piger en tissekone og bryster. Men ikke samtaler om drenge der kan føle sig som piger, da børnene ikke er der aldersmæssigt, men kun er bevidste om at der er forskel på piger og drenge, men også at familier i dag er meget forskellige, og at man eksempelvis kan have to mødre eller to fædre og ikke kun en mor og far.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi arbejder med aktionslæring, hvor personalet indkalder de pædagogiske ledere til at filme konkrete sekvenser, med afsæt i et dilemma på den enkelte stue. Efterfølgende drøftes filmsekvensen/serne med afsæt i spørgende refleksioner omkring, børneperspektiver, børnefællesskaber, børn i udsatte positioner og børnesyn. Målet har været at skabe større hverdagslig indsigt i hvilken betydning børnesynet har for de konkrete pædagogiske handlinger, og samtidig få De Styrkede Pædagogiske Læreplaner til at leve i hverdagslivet. Men også at få øje på styrkerne i det pædagogiske hverdagsliv og gøre mere af dette.

I forbindelse med vores aktiviteter arbejder vi løbende på at udvikle vores inddragelse af De Styrkede Pædagogiske Læreplaner i hverdagslivet. Til glæde og gavn for os selv, vores samarbejdspartnere (PPR og sagbehandlere) og ind imellem også forældrene, idet vi forsøger at anskueliggøre vores hverdagslige pædagogiske arbejde med at integrere Den Styrkede Pædagogiske Læreplan ved konkrete aktiviteter, også analogt (på tavlen hvor forældrene dagligt kommer forbi m.v.). Nedenstående oversigt er stadig under udvikling, og har særligt haft sit udspring af møder mellem den pædagogiske leder i børnehaven og vores Faglige Fyrtårne i både vuggestue og børnehaver, i bestræbelsen på at understøtte en nysgerrig og evaluerende pædagogisk kultur. Denne bliver brugt ca. 1 gang pr. måned på stuerne – lidt afhængigt af indhold og form, anvendes den ligeledes i samspil med forældre m.v.

EVALUERING AF LÆRINGSMILJØET

TEMA: _____

Dato: _____

Hvad er fokus for dagen? _____

Hvordan har jeg oplevet arbejdet i dag? (Hvad har jeg lært af barn eller voksne?) _____

Hvordan gik det med at arbejde i relationen – hvordan blev det? _____

Refleksion og dialog i relationen med fokus på Læringsmiljøet og Det Pædagogiske Arbejde

Udfordringer som kan sætte i gang	Støttestrukturer i gruppen
Støttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppen	Støttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppenStøttestrukturer i gruppen

Hvad har jeg lært af arbejdet i dag? (Hvad har jeg lært af barn eller voksne?) _____

Hvad har jeg oplevet arbejdet i dag? (Hvad har jeg lært af barn eller voksne?) _____

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

At skabe en forankret evalueringskultur er et større stykke arbejde, og tager tid. Men samtidig har det seneste år, også vist, at hvis arbejdet er målrettet og med en specifik metode som afsæt, er det rent faktisk muligt at skabe en spirende evalueringskultur som smitter af på den pædagogiske praksis.

Vi skal være vedholdende og i ledelsesgruppen har vi aftalt, at sætte barren for evaluerende pædagogisk praksis højt, ved eksempelvis at sætte én af vores årlige 3 temalørdage, af til tilbagevendende drøftelser af vores Styrkede Pædagogiske Læreplan.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forandringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Kerteminde Kommune

Pædagogisk leder i Børnehaven
Anja Kastrup Jensen
anje@kerteminde.dk

Børn, familie og dagtilbudsafdelingen
Daginstitution Munkebo
Lindøalleen 79
5330 Munkebo